

“Som fills de Trajà”

Les xifres poden ser espectaculars. A Castelló de la Plana, segons dades oficials, constitueixen el 10% del cens de la ciutat, i el 60,2% del conjunt de nous immigrants que hi viuen. També hi ha xifres significatives a Borriana, Vila-real, Benicàssim, Almassora o Onda. I a Ulldecona (que ja ha estrenat versió en romanès de la pàgina web de l'Ajuntament). I a Alcanar. Per exemple.

En tancar-se el darrer procés de regularització, el passat 7 de maig, les xifres de sol·licituds dels famosos “papers” que esborren l'espasa de Dàmocles de l'expulsió coincideixen amb els percentatges que es coneixien fins ara; o els superen: a la demarcació provincial de Castelló, on es calcula (segons l'informe de la sotsdelegació del Govern espanyol fet públic el febrer d'aquest 2005) que un 43% de la nova immigració prové de Romania (el 2002, el percentatge se situava en el 34%), hi ha hagut 16.116 sol·licituds, 9.919 de les quals (el 61%), han estat cursades per ciutadans romanesos.

Angela Plascintar és presidenta de l'Associació d'Immigrants dels Països de l'Est (AIPE), de Castelló de la Plana. Amb parlar pausat i vocació pedagògica (no debades porta a les espatlles anys de docència), va desgranant l'explicació més senzilla per a una concentració que, d'entrada, pot sorprendre: “Els estudis han demostrat que la immigració romana va començar mitjançant l'església adventista: van arribar un parell de famílies, que, en adonar-se que Castelló estava en desenvolupament, que a la ce-

La comunitat romana és extensa, a Castelló de la Plana. Si el darrer procés de regularització ha confirmat les xifres, EL TEMPS n'ha volgut saber els noms. Més enllà dels tòpics.

ràmica, o a la taronja, hi havia feina, en van anar cridant d'altres. Potser per això, a Castelló s'ha pensat durant molt de temps que els romanesos fem festa els dissabtes. Fins i tot ha quedat la idea que no mengem porc! Però no: en realitat, el 87% de la població de Romania és ortodoxa. I som tan pecadors com vosaltres –riu Angela, i esboça complicitats–: anem a l'església per batejar, o quan mor algú, i prou”.

Vida o misèria. No és aquest, però, l'únic tòpic que circula –i s'estén, malgrat que la realitat, tan tossuda ella, el contradigui a cada moment– sobre el col·lectiu al·lòcton procedent de Romania. I val a dir que, en aquest cas –com en d'altres– el tractament que determinats mitjans d'informació fan d'algunes notícies no ajuda gaire a mantenir les proporcions dels fets. Angela Plascintar és perfectament conscient de la identificació que determinats titulars han aconseguit entre els termes “romanesos” i

“delinqüència”. I prova de raonar: “No pensen que, des del punt de vista matemàtic, és lògic que, si hi ha més immigrants, també creix el nombre dels que delinqueixen?”.

I acte seguit, és clar, parla de condicions de vida, d'expectatives trencades, de misèria: “Si has de viure amb quinze persones més en un apartament, és impossible quedar-te amb la ment neta. De seguida gastes el poc que havies aconseguit per al viatge. Tens gana. Perds la vergonya de demanar menjar. El romanès és molt orgullós –almenys jo així l'he conegut– i, de cop, s'adona que està demanant, que necessita. Això influeix en el seu comportament. Per força. I viu al marge de la societat.” Just al contrari del que tothom voldria: “Integració significa implicar-te en la vida social i política del país d'acollida –apunta Angela Plascintar amb determinació–. Viure no és anar sempre del treball a casa, de casa al treball. Al nostre país no hem viscut així: hem tingut una vida normal, que significa que vas al cinema, al teatre, a passejar... Però com vols que li diga a algú que viu amb porc, ‘vine, anem a ballar, a dinar junts, com els valencians, una paella’? Com vols que li diga que prove d'integrar-se si no sap ni si demà podrà treballar o no, si li diran ‘fora, que tenim un control i avui no pots estar ací; ni demà; ni demà-passat’? És molt important comprendre que la política d'integració només es pot posar en marxa quan hi ha estabilitat.” L'experiència –i l'experiència de molts, coneguda de primeríssima mà– fa parlar, de vegades, amb cruesa: “Jo aconsello que, si no es poden regularitzar, tornen als respectius països. Si es queden treballant al negre, no se'ls pot oferir res més que una vida de misèria. És terrible”.

Els ciutadans romanesos s'organitzen, a Castelló: d'esquerra a dreta, Anca, Daniel i Laura, a la seu de l'AIPE.

RAFA GIL